

Warszawa, dnia 8 stycznia 2026 r.

Poz. 16

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 18 listopada 2025 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
w sprawie używania psów i koni w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie używania psów i koni w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 58), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 kwietnia 2025 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie używania psów i koni w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 549).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 kwietnia 2025 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie używania psów i koni w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 549), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Obrony Narodowej: z up. *P. Bejda*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 18 listopada 2025 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 16)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 12 stycznia 2024 r.

w sprawie używania psów i koni w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 267 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825, 1014 i 1080) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) jednostki organizacyjne właściwe do prowadzenia szkolenia kandydatów na przewodników psów służbowych, przewodników psów służbowych i psów służbowych, właścicieli psów kontraktowych i psów kontraktowych oraz kandydatów na żołnierzy-jeźdźców, żołnierzy-jeźdźców i koni służbowych, a także rodzaje i sposób ich szkolenia, zwanego dalej „szkoleniem”;
- 2) termin ważności upoważnienia i atestu, o których mowa w art. 255 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, zwanej dalej „ustawą”, oraz sposób ich przedłużania;
- 3) wymagania zdrowotne i użytkowe psów i koni zapewniające przydatność do użycia w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „Siłami Zbrojnymi”;
- 4) tryb nabywania, przekazywania i wycofywania z użycia w Siłach Zbrojnych psów służbowych i koni służbowych, podmiot właściwy do nabywania lub pokrywania kosztów tego nabycia oraz sposób prowadzenia ewidencji psów służbowych i ewidencji koni służbowych;
- 5) tryb pozyskiwania psów kontraktowych oraz sposób prowadzenia ewidencji psów kontraktowych;
- 6) sposób znakowania zakwalifikowanych do służby psów służbowych, psów kontraktowych i koni służbowych oraz wzory dowodu tożsamości psa służbowego, psa kontraktowego oraz dowodu tożsamości konia służbowego;
- 7) sposób utrzymania i używania psów służbowych, psów kontraktowych i koni służbowych w Siłach Zbrojnych;
- 8) zakres opieki lekarsko-weterynaryjnej nad psami służbowymi, psami kontraktowymi, końmi służbowymi, psami służbowymi wycofanymi z użycia, psami kontraktowymi wycofanymi z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej, i końmi służbowymi wycofanymi z użycia i tryb udzielania zgody na leczenie tych zwierząt w zakładach leczniczych dla zwierząt innych niż zakłady podległe Ministrowi Obrony Narodowej;
- 9) sposób sprawowania nadzoru nad psami służbowymi, psami kontraktowymi, końmi służbowymi oraz psami służbowymi wycofanymi z użycia, psami kontraktowymi wycofanymi z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej, i końmi służbowymi wycofanymi z użycia;
- 10) tryb odbierania psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia i konia służbowego wycofanego z użycia opiekunowi oraz organizacji, o której mowa w art. 257 ust. 7 ustawy, zwanej dalej „organizacją”;
- 11) sposób żywienia, wielkość normy wyżywienia dla psa służbowego, psa kontraktowego i konia służbowego oraz normy wyżywienia dla psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej, i konia służbowego wycofanego z użycia, w tym maksymalną wysokość normy w przypadku jej podwyższenia, jak również wysokość dziennej stawki pieniężnej na żywienie zwierząt;
- 12) tryb przyznawania, wypłacania oraz zwrotu ryczałtu na pokrycie kosztów wyżywienia psa służbowego, psa kontraktowego lub konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej, i konia służbowego wycofanego z użycia, a także sposób ustalania wysokości tego ryczałtu;

- 13) tryb pokrywania kosztów zabiegów profilaktycznych, leczenia psa służbowego, psa kontraktowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej, lub konia służbowego wycofanego z użycia, w tym kosztów produktów leczniczych;
- 14) wzór kontraktu, o którym mowa w art. 254 pkt 2 ustawy;
- 15) wzór upoważnienia i atestu, o którym mowa w art. 255 ust. 3 ustawy;
- 16) wzór protokołu odebrania opiekunowi lub organizacji psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia;
- 17) wzory protokołów wycofania psa służbowego i wycofania konia służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) dysponent środków budżetu państwa – kierownika państwowej jednostki budżetowej ustanowionej przez Ministra Obrony Narodowej w sposób określony w przepisach w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa wydanych na podstawie art. 198 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, 1844 i 1846);
- 2) szkolenie doskonalące – czynności realizowane przez przewodnika psa służbowego oraz właściciela psa kontraktowego w formie ćwiczeń przeprowadzanych cyklicznie w celu podniesienia sprawności użytkowej psa oraz czynności realizowane cyklicznie przez żołnierzy-jeźdźców w celu podniesienia umiejętności jeździeckich i zdolności ujeżdżeniowych koni;
- 3) szkolenie uzupełniające – czynności realizowane przez przewodnika psa służbowego oraz właściciela psa kontraktowego w formie ćwiczeń przeprowadzanych doraźnie w celu usunięcia niedociągnięć w szkoleniu przewodnika, właściciela i psa.

Rozdział 2

Jednostki organizacyjne właściwe do prowadzenia szkolenia kandydatów na przewodników psów służbowych, przewodników psów służbowych i psów służbowych, właścicieli psów kontraktowych i psów kontraktowych oraz kandydatów na żołnierzy-jeźdźców, żołnierzy-jeźdźców i koni służbowych, a także rodzaje i sposób ich szkolenia termin ważności upoważnienia do wykonywania czynności z użyciem psa służbowego i upoważnienia do wykonywania czynności z użyciem psa kontraktowego, atestu psa służbowego i atestu psa kontraktowego oraz sposób ich przedłużania

§ 3. 1. Jednostką organizacyjną właściwą do prowadzenia szkolenia kandydatów na przewodników psów służbowych, przewodników psów służbowych i psów służbowych, właścicieli psów kontraktowych i psów kontraktowych jest Wojskowy Ośrodek Farmacji i Techniki Medycznej w Celestynowie, zwany dalej „Wojskowym Ośrodkiem Farmacji i Techniki Medycznej”.

1a.¹⁾ Jednostką organizacyjną właściwą do prowadzenia szkolenia właścicieli psów kontraktowych i psów kontraktowych o specjalności ratowniczej jest również 13 Śląska Brygada Obrony Terytorialnej.

2. W przypadkach uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych szkolenie kandydatów na przewodników psów służbowych, przewodników psów służbowych i psów służbowych, właścicieli psów kontraktowych i psów kontraktowych może być realizowane w innych specjalistycznych ośrodkach w kraju i poza jego granicami.

§ 4. 1.²⁾ Podstawowym sposobem szkolenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 i ust. 1a, jest szkolenie stacjonarne prowadzone w formie kursu specjalistycznego. Szkolenie może odbywać się również w formie niestacjonarnej.

2. W przypadku szkoleń, o których mowa w § 3 ust. 1 i ust. 1a, egzamin końcowy przeprowadza jednostka organizacyjna właściwa do prowadzenia szkolenia.³⁾ Pozytywny wynik egzaminu potwierdza się wydaniem przewodnikowi upoważnienia do wykonywania czynności z użyciem psa służbowego, a właścicielowi psa kontraktowego – upoważnienia do wykonywania czynności z użyciem psa kontraktowego.

3. Wzór upoważnienia do wykonywania czynności z użyciem psa służbowego jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

¹⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 kwietnia 2025 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie używania psów i koni w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 549), które weszło w życie z dniem 10 maja 2025 r.

²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

³⁾ Zdanie pierwsze w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

4. Wzór atestu psa służbowego jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

5. Wzór upoważnienia do wykonywania czynności z użyciem psa kontraktowego jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

6. Wzór atestu psa kontraktowego jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

7. Upoważnienia oraz atesty są ważne przez 12 miesięcy.

8.⁴⁾ Przedłużenie ważności upoważnień i atestów na kolejny okres do 12 miesięcy następuje po pozytywnym zaliczeniu egzaminu weryfikującego umiejętności przewodnika psa służbowego i psa służbowego oraz właściciela psa kontraktowego i psa kontraktowego przed komisją powołaną przez jednostkę organizacyjną właściwą do prowadzenia szkolenia, która wydała przewodnikowi upoważnienie do wykonywania czynności z użyciem psa służbowego, a właścicielowi psa kontraktowego – upoważnienie do wykonywania czynności z użyciem psa kontraktowego.

9. Stwierdzenie przez komisję utraty sprawności użytkowej psa służbowego lub psa kontraktowego skutkuje nieprzedłużeniem ważności upoważnienia i atestu oraz skierowaniem przewodnika psa służbowego wraz z psem lub właściciela psa kontraktowego wraz z psem na szkolenie uzupełniające do jednostki organizacyjnej, w której był prowadzony kurs specjalistyczny.

10. Komisja potwierdza niezaliczenie szkolenia uzupełniającego oraz brak możliwości przekwalifikowania psa służbowego lub psa kontraktowego na inną specjalność, wydając orzeczenie o nieprzedłużeniu ważności upoważnienia i atestu oraz o braku przydatności psa do użycia w Siłach Zbrojnych.

§ 5.⁵⁾ Podnoszenie sprawności użytkowej psa służbowego i psa kontraktowego może odbywać się w postaci szkoleń doskonalących, będących formą specjalistycznego szkolenia, prowadzonych w jednostkach wojskowych, na których stanie znajdują się psy, Wojskowym Ośrodku Farmacji i Techniki Medycznej, 13 Śląskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej lub innych specjalistycznych ośrodkach w kraju i poza jego granicami.

§ 6.⁶⁾ Szkolenie kandydatów na przewodników psów służbowych, przewodników psów służbowych i psów służbowych oraz właścicieli psów kontraktowych i psów kontraktowych jest prowadzone zgodnie z programem szkolenia jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 1 i ust. 1a, oraz ośrodków, o których mowa w § 3 ust. 2, w sposób mający na celu uzyskanie i podnoszenie umiejętności pracy z psem oraz uzyskanie przez psa służbowego i psa kontraktowego specjalności przydatnej w Siłach Zbrojnych.

§ 7. Jednostką organizacyjną właściwą do prowadzenia szkolenia kandydatów na żołnierzy-jeźdźców, żołnierzy-jeźdźców oraz koni służbowych jest Szwadron Kawalerii Wojska Polskiego, który jest pododdziałem Pułku Reprezentacyjnego Wojska Polskiego.

§ 8. 1. Kandydaci na żołnierzy-jeźdźców, żołnierze-jeźdźcy oraz konie służbowe odbywają następujące rodzaje szkoleń:

- 1) szkolenie podstawowe;
- 2) szkolenie doskonalące.

2. Szkolenia są realizowane w obiektach przydzielonych dowódcy Pułku Reprezentacyjnego Wojska Polskiego lub w innych miejscach, jeżeli wymaga tego specyfika szkolenia.

3. Szkolenie podstawowe kandydatów na żołnierzy-jeźdźców i koni służbowych jest prowadzone w sposób mający na celu uzyskanie wiedzy z podstaw jeździectwa, zasad sprawowania należytej opieki i właściwego użytkowania konia służbowego oraz osiągnięcie przez konia podstawowej zdolności ujeżdżeniowej, ze szczególnym uwzględnieniem właściwego zachowania się w ruchu ulicznym.

4. Szkolenie doskonalące dotyczy żołnierzy-jeźdźców i koni używanych w Siłach Zbrojnych i jest szkoleniem cyklicznym, długookresowym, wieloetapowym oraz opartym na programie szkolenia pododdziałów reprezentacyjnych. Szkolenie to obejmuje:

- 1) szkolenie kawaleryjskie;
- 2) szkolenie jeździeckie w dyscyplinach:
 - a) skoki,
 - b) ujeżdżanie.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

5. Szkolenie kandydatów na żołnierzy-jeźdźców, żołnierzy-jeźdźców oraz koni służbowych jest prowadzone zgodnie z programem szkolenia Szwadronu Kawalerii Wojska Polskiego, w sposób mający na celu podnoszenie umiejętności jeździeckich kandydatów na żołnierzy-jeźdźców i żołnierzy-jeźdźców oraz zdolności ujeżdżeniowych koni.

§ 9. Szkolenia, o których mowa w § 8, są prowadzone w sposób niemający negatywnego wpływu na stan zdrowia i dobrostan szkolonych koni oraz niepowodujący u tych zwierząt zbędnego stresu.

Rozdział 3

Wymagania zdrowotne i użytkowe psów i koni zapewniające przydatność do użycia w Siłach Zbrojnych

§ 10. 1. Do użycia w Siłach Zbrojnych przyjmuje się psy spełniające następujące wymagania zdrowotne:

- 1) klinicznie zdrowe, w wieku od 6 do 30 miesięcy;
- 2) z prawidłową budową anatomiczną i odpowiednią kondycją psychofizyczną;
- 3) wolne od chorób układowych, nabytych, wrodzonych, dziedzicznych lub innych mogących mieć negatywny wpływ na ich efektywność w pracy;
- 4) posiadające zdrowe, kompletne uzębienie, bez implantów, wad zgryzu i uszkodzeń powierzchni zębów uniemożliwiających prawidłowe gryzienie oraz niewykazujące objawów chorób przyzębia;
- 5) mające prawidłową postawę w typie ras użytkowych.

2. Do użycia w Siłach Zbrojnych przyjmuje się psy spełniające następujące wymagania użytkowe:

- 1) okazujące pewność siebie podczas odbierania różnych bodźców pochodzących ze środowiska;
- 2) okazujące zauważalny poziom ciekawości i socjalizacji;
- 3) wykazujące chęć współpracy z przewodnikiem;
- 4) posiadające wrodzoną predyspozycję do pracy.

§ 11. 1. Do użycia w Siłach Zbrojnych przyjmuje się konie spełniające następujące wymagania zdrowotne:

- 1) klinicznie zdrowe oraz niepochodzące z gospodarstw objętych ograniczeniami wprowadzonymi w związku z wystąpieniem choroby zwierząt, w dobrej kondycji, w wieku od 3 do 8 lat;
- 2) wolne od wad głównych, takich jak dychawica świszcząca, łykawość, wartogłowienie, przewlekłe schorzenie wewnętrznej części oka powstałe na tle nieurazowym;
- 3) mające prawidłową budowę ciała.

2. Do użycia w Siłach Zbrojnych przyjmuje się konie spełniające następujące wymagania użytkowe:

- 1) ujeżdżone i przygotowane do pracy pod siodłem;
- 2) pokonujące pod jeźdźcem swobodnie pojedyncze przeszkody parkurowe;
- 3) pozbawione narowów, niezłośliwe, o spokojnym, zrównoważonym charakterze, prawidłowo znoszące transport w koniowozach.

Rozdział 4

Tryb nabywania, przekazywania i wycofywania z użycia w Siłach Zbrojnych psów służbowych i koni służbowych, podmiot właściwy do nabywania lub pokrywania kosztów tego nabycia oraz sposób prowadzenia ewidencji psów służbowych i ewidencji koni służbowych

§ 12. Nabywanie psów służbowych i koni służbowych na potrzeby Sił Zbrojnych jest dokonywane na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.⁷⁾).

§ 13. 1. Nabywanie psów służbowych na potrzeby Sił Zbrojnych jest dokonywane przez komisję powołaną przez komendanta Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 769, 794, 1165, 1173 i 1235.

2. W przypadkach uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych nabywanie psów służbowych może być dokonywane przez komisję powołaną przez właściwych dysponentów środków budżetu państwa:

- 1) dowódcę Jednostki Wojskowej nr 2305;
- 2) dowódcę Jednostki Wojskowej nr 4101;
- 3) szefa Oddziału Zabezpieczenia Żandarmerii Wojskowej.

3. Nabywanie koni służbowych na potrzeby Sił Zbrojnych jest dokonywane przez komisję powołaną przez dysponenta środków budżetu państwa, w którego ewidencji są ujęte konie służbowe.

§ 14. Koszty nabycia psa służbowego lub konia służbowego pokrywa się ze środków będących w dyspozycji właściwego dysponenta środków budżetu państwa, w którego ewidencji są ujęte psy służbowe i konie służbowe.

§ 15. 1. W skład komisji, o których mowa w § 13 ust. 1 i 2, wchodzi co najmniej:

- 1) przewodniczący;
- 2) członek;
- 3) wojskowy lekarz weterynarii Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej.

2. Do składu komisji może być włączony jako obserwator przedstawiciel jednostki wojskowej, na której potrzeby pies służbowy jest nabywany.

3. W skład komisji, o której mowa w § 13 ust. 3, wchodzi co najmniej:

- 1) przewodniczący;
- 2) członek;
- 3) dwóch przedstawicieli jednostki organizacyjnej, o której mowa w § 7;
- 4) wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej.

4. Do składu komisji, o którym mowa w ust. 3, może być powołany lekarz weterynarii z zakładu leczniczego dla zwierząt specjalizującego się w chorobach koni, innego niż zakład podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z którym dowódca jednostki wojskowej będący dysponentem środków budżetu państwa, w którego ewidencji są ujęte konie, zawarł umowę o opiekę lekarsko-weterynaryjną.

§ 16. 1. Przekazywanie psa służbowego między jednostkami wojskowymi odbywa się komisyjnie na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego psa służbowego.

2. Psa służbowego przekazuje się wraz z dowodem tożsamości psa służbowego i z wyposażeniem.

3. Wzór protokołu zdawczo-odbiorczego psa służbowego jest określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

§ 17. 1. W przypadku gdy pies służbowy jest przekazywany przewodnikowi albo kandydatowi na przewodnika posiadającym wyszkolenie w innej specjalności niż przekazywany pies służbowy, tego przewodnika albo kandydata na przewodnika wraz z przekazywanym psem kieruje się niezwłocznie na najbliższy kurs specjalistyczny do Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej.

2. W przypadku gdy pies służbowy jest przekazywany przewodnikowi, który ukończył kurs specjalistyczny w Wojskowym Ośrodku Farmacji i Techniki Medycznej w tej samej specjalności co przekazywany pies służbowy, tego przewodnika wraz z przekazywanym psem kieruje się niezwłocznie na najbliższy kurs uzupełniający tej samej specjalności.

§ 18. 1. Przekazywanie konia służbowego między jednostkami wojskowymi odbywa się komisyjnie na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego konia służbowego. Wraz z koniem przekazuje się dowód tożsamości konia służbowego, unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny konia, rząd jeździecki oraz sprzęt do pielęgnacji.

2. Wzór protokołu zdawczo-odbiorczego konia służbowego jest określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 19. 1. Wycofania psa służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych dokonuje komisja powołana przez dowódcę jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę.

2. W skład komisji wchodzi:

- 1) przedstawiciel komórki do spraw szkolenia jednostki wojskowej, a w Żandarmerii Wojskowej – przedstawiciel pionu dochodzeniowo-śledczego;
- 2) wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej;
- 3) inne osoby wyznaczone przez dowódcę jednostki wojskowej.

3. Komisja:

- 1) kompletuje dokumentację stanowiącą podstawę wycofania, w tym orzeczenie lekarsko-weterynaryjne o stanie zdrowia psa służbowego sporządzone przez wojskowego lekarza weterynarii, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, wyniki badań diagnostycznych i laboratoryjnych oraz orzeczenie komisji, o którym mowa w § 4 ust. 10, w przypadku trwałej utraty sprawności użytkowej;
- 2) sporządza protokół wycofania psa służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych.

4. Protokół wycofania psa służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych zatwierdza dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę.

5. Wzór protokołu wycofania psa służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych jest określony w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

§ 20. 1. W przypadku padnięcia psa służbowego lub upływu 6 miesięcy od dnia utraty albo zaginięcia psa służbowego dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę, powołuje komisję w celu ustalenia okoliczności straty psa służbowego.

2. Komisja:

- 1) w przypadku padnięcia psa służbowego:
 - a) sporządza protokół padnięcia zwierzęcia służbowego, którego wzór jest określony w załączniku nr 8 do rozporządzenia,
 - b) kompletuje i dołącza do protokołu padnięcia zwierzęcia służbowego:
 - protokół sekcji zwłok,
 - wyniki dodatkowych badań laboratoryjnych
 - w sytuacji gdy ich wykonanie jest niezbędne do wyjaśnienia przyczyny padnięcia zwierzęcia;
- 2) w przypadku upływu 6 miesięcy od dnia utraty albo zaginięcia psa służbowego ustala przyczynę utraty lub zaginięcia zwierzęcia oraz wysokość szkody;
- 3) sporządza protokół wycofania psa służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych.

§ 21. 1. Wycofania konia służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych dokonuje komisja powołana przez dowódcę jednostki wojskowej będącego dysponentem środków budżetu państwa, w którego ewidencji jest ujęty koń, składająca się z co najmniej czterech członków.

2. W skład komisji wchodzi:

- 1) przewodniczący;
- 2) przedstawiciel komórki do spraw szkolenia jednostki wojskowej;
- 3) wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej;
- 4) inna osoba albo inne osoby wyznaczone przez dowódcę jednostki organizacyjnej, o której mowa w § 7.

3. W skład komisji może wchodzić również lekarz weterynarii z zakładu leczniczego dla zwierząt specjalizującego się w chorobach koni, innego niż zakład podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z którym dowódca jednostki wojskowej będący dysponentem środków budżetu państwa, w którego ewidencji jest ujęty koń, zawarł umowę o opiekę lekarsko-weterynaryjną.

4. Komisja:

- 1) kompletuje dokumentację stanowiącą podstawę wycofania konia służbowego, w tym orzeczenie lekarsko-weterynaryjne o stanie zdrowia konia służbowego sporządzone przez wojskowego lekarza weterynarii, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, wyniki badań diagnostycznych i laboratoryjnych, negatywny wynik testu wartości użytkowej konia, według karty testu wartości użytkowej konia, której wzór jest określony w załączniku nr 9 do rozporządzenia, przeprowadzonego przez komisję powołaną przez dowódcę jednostki organizacyjnej, o której mowa w § 7, w przypadku trwałej utraty sprawności użytkowej lub braku postępów w szkoleniu rokujących osiągnięcie odpowiedniego poziomu wyszkolenia zwierzęcia;
- 2) sporządza protokół wycofania konia służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych.

5. Protokół wycofania konia służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych zatwierdza dowódca jednostki wojskowej będący dysponentem środków budżetu państwa, w którego ewidencji jest ujęty koń.

6. Wzór protokołu wycofania konia służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych jest określony w załączniku nr 10 do rozporządzenia.

§ 22. 1. W przypadku padnięcia konia służbowego lub upływu 6 miesięcy od dnia utraty albo zaginięcia konia służbowego dowódca jednostki wojskowej będący dysponentem środków budżetu państwa, w którego ewidencji znajduje się zwierzę, powołuje komisję w celu ustalenia okoliczności straty konia służbowego.

2. Komisja:

- 1) w przypadku padnięcia konia służbowego:
 - a) sporządza protokół padnięcia zwierzęcia służbowego,
 - b) kompletuje i dołącza do protokołu padnięcia zwierzęcia służbowego:
 - protokół sekcji zwłok,
 - wyniki dodatkowych badań laboratoryjnych
 - w sytuacji gdy ich wykonanie jest niezbędne do wyjaśnienia przyczyny padnięcia zwierzęcia;
- 2) w przypadku upływu 6 miesięcy od dnia utraty albo zaginięcia konia służbowego ustala przyczynę utraty lub zaginięcia zwierzęcia oraz wysokość szkody;
- 3) sporządza protokół wycofania konia służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych.

§ 23. 1. W przypadku wystąpienia przesłanek uzasadniających uśmiercenie psa służbowego albo konia służbowego, określonych w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 oraz z 2025 r. poz. 1696 i 1795), taką konieczność stwierdza w pisemnej opinii w stosunku do psów służbowych – wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej, a w stosunku do koni służbowych – wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub lekarz weterynarii z zakładu leczniczego dla zwierząt specjalizującego się w chorobach koni, innego niż zakład podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z którym dowódca jednostki wojskowej będący dysponentem środków budżetu państwa, w którego ewidencji są ujęte konie, zawarł umowę o opiekę lekarsko-weterynaryjną.

2. Opinia stanowi podstawę sporządzenia protokołu wycofania psa służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych albo protokołu wycofania konia służbowego z użycia w Siłach Zbrojnych.

§ 24. 1. Ewidencję psów służbowych używanych w Siłach Zbrojnych prowadzi komendant Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej oraz Szef Służby Weterynaryjnej – Inspektor Weterynaryjny Wojska Polskiego.

2. Ewidencję koni służbowych używanych w Siłach Zbrojnych prowadzi dysponent środków budżetu państwa, w którego ewidencji są ujęte konie, oraz Szef Służby Weterynaryjnej – Inspektor Weterynaryjny Wojska Polskiego.

§ 25. Dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę, prowadzi:

- 1) książkę ewidencji i przeglądów psów służbowych i kontraktowych;
- 2) książkę ewidencji i przeglądów koni służbowych.

§ 26. Wojskowy lekarz weterynarii wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, zgodnie z właściwością miejscową tego ośrodka, prowadzi:

- 1) ewidencję psów służbowych i koni służbowych znajdujących się na stanie jednostek wojskowych odpowiednich do właściwości miejscowej tego ośrodka;
- 2) dokumentację lekarsko-weterynaryjną psów służbowych oraz koni służbowych z wykonanych zabiegów leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych i pasz leczniczych.

Rozdział 5

Tryb pozyskiwania psów kontraktowych oraz sposób prowadzenia ewidencji psów kontraktowych

§ 27. 1. Psy kontraktowe są pozyskiwane na podstawie kontraktu zawieranego między jednostką wojskową, w której pies będzie używany, a właścicielem psa kontraktowego – żołnierzem pełniącym czynną służbę wojskową na okres od roku do 5 lat.

2. Decyzję o zawarciu kontraktu, zawarciu kolejnego kontraktu albo rozwiązaniu kontraktu podejmuje dowódca jednostki wojskowej, w której pies kontraktowy będzie lub jest używany.

3. Przed zawarciem kontraktu dowódca jednostki wojskowej zasięga opinii wojskowego lekarza weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej o stanie zdrowia psa i przydatności do użycia w Siłach Zbrojnych.

4. Niespełnienie wymagań określonych w § 10 w przypadku psów kontraktowych o specjalności ratowniczej może skutkować niepodpisaniem kontraktu. Wówczas decyzja jest podejmowana przez wojskowego lekarza weterynarii, o którym mowa w ust. 3, po konsultacji z dowódcą jednostki wojskowej, z uwzględnieniem specyfiki służby psa i jego dobrostanu. Niepodpisanie kontraktu następuje w przypadku wystąpienia u psa wad lub chorób wpływających negatywnie na poziom wykonywania przez niego zadań.

5. W przypadku psów kontraktowych o specjalności ratowniczej wiek przyjęcia do użycia w Siłach Zbrojnych wynosi do 72 miesięcy.

6. Wzór kontraktu na pozyskanie psa kontraktowego do użycia w Siłach Zbrojnych jest określony w załączniku nr 11 do rozporządzenia.

§ 28. Przyjęcie psa kontraktowego na stan jednostki wojskowej i wycofanie go z użycia w Siłach Zbrojnych następuje na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego. Przepisy § 16, § 19 i § 20 stosuje się odpowiednio.

§ 29. 1. Ewidencję psów kontraktowych używanych w Siłach Zbrojnych prowadzą Dowódca Wojsk Obrony Terytorialnej oraz Szef Służby Weterynaryjnej – Inspektor Weterynaryjny Wojska Polskiego.

2. Dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę, prowadzi książkę ewidencji i przeglądów psów służbowych i kontraktowych, o której mowa w § 25 pkt 1.

3. Wojskowy lekarz weterynarii wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, zgodnie z właściwością miejscową tego ośrodka, prowadzi:

- 1) ewidencję psów kontraktowych znajdujących się na stanie jednostek wojskowych odpowiednich do właściwości miejscowej tego ośrodka;
- 2) dokumentację lekarsko-weterynaryjną psów kontraktowych z wykonanych zabiegów leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych.

Rozdział 6

Sposób znakowania zakwalifikowanych do służby psów służbowych, psów kontraktowych i koni służbowych oraz wzory dowodu tożsamości psa służbowego, psa kontraktowego oraz dowodu tożsamości konia służbowego

§ 30. 1. Zakwalifikowane do służby psy, jeżeli nie były wcześniej oznakowane, znakuje się przez wszczepienie elektronicznego identyfikatora (mikroczipu), spełniającego wymagania normy ISO 11784 i wykorzystującego technologię HDX lub FDX-B, który może być odczytany przez czytnik zgodny z normą ISO 11785.

2. Zakwalifikowanym do służby psom służbowym wystawia się dowód tożsamości psa służbowego, którego wzór jest określony w załączniku nr 12 do rozporządzenia.

3. Zakwalifikowanym do służby psom kontraktowym wystawia się dowód tożsamości psa kontraktowego, którego wzór jest określony w załączniku nr 13 do rozporządzenia.

4. Numer elektronicznego identyfikatora wpisuje się odpowiednio do dowodu tożsamości psa służbowego lub dowodu tożsamości psa kontraktowego.

§ 31. 1. Zakwalifikowane do służby konie są oznakowane zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 5 i art. 33 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815 oraz z 2025 r. poz. 1795).

2. Zakwalifikowanym do służby koniom wystawia się dowód tożsamości konia służbowego, którego wzór jest określony w załączniku nr 14 do rozporządzenia.

Rozdział 7

Sposób utrzymania i używania psów służbowych, psów kontraktowych i koni służbowych w Siłach Zbrojnych

§ 32. 1. Dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajdują się psy, może wyrazić zgodę na przebywanie psa wraz z przewodnikiem w miejscu zamieszkania tego przewodnika.

2. Lokalizacja oraz parametry techniczne pomieszczeń dla psów służbowych i psów kontraktowych muszą spełniać minimalne warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

3. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 2, poddaje się dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji przynajmniej raz na kwartał oraz każdorazowo w razie potrzeby.

4. Kojec lub wybieg utrzymuje się w czystości z zachowaniem następujących zasad:

- 1) kojec sprząta się według potrzeb, jednak nie rzadziej niż dwa razy dziennie;
- 2) wybieg sprząta się według potrzeb;
- 3) budę wyściela się słomą w zależności od warunków pogodowych.

5. Środek transportu przeznaczony do przewozu psa służbowego lub psa kontraktowego musi zapewniać zwierzęciu dostateczną wymianę powietrza, bezpieczeństwo podczas transportu i przyjęcie swobodnej pozycji ciała, w tym swobodne obracanie się, a także być utrzymywany w czystości oraz poddawany dezynfekcji i dezynsekcji przynajmniej raz na kwartał oraz każdorazowo w razie potrzeby.

§ 33. 1. Przewodnicy i kandydaci na przewodników psów służbowych oraz właściciele psów kontraktowych przeprowadzają zabiegi pielęgnacyjne psów dwa razy dziennie na otwartym powietrzu, w miejscu przeznaczonym do tego celu, oddalonym od bud i wybiegów.

2. Zabiegi pielęgnacyjne psa polegają na:

- 1) czesaniu;
- 2) dokonaniu przeglądu skóry, oczu, przewodów usznych, otworów nosowych, opuszek łap i pazurów;
- 3) czyszczeniu oczu, nozdrzy i uszu.

§ 34. Przewodnicy psów służbowych i kandydaci na przewodników psów służbowych oraz właściciele psów kontraktowych po zakończonej pracy z psem wykonują następujące czynności:

- 1) przeprowadzają oględziny psa, ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan opuszek palcowych, małżowin usznych, błony śluzowej nosa i spojówek oczu;
- 2) w przypadku podejrzenia stanu chorobowego, stwierdzenia skaleczeń, urazów lub odmrożeń części ciała – udzielają psu pierwszej pomocy, kontaktują się z wojskowym lekarzem weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub niezwłocznie kierują psa do wojskowego gabinetu weterynaryjnego; szkolenia ze sposobu udzielania psom pierwszej pomocy prowadzi wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej;
- 3) oczyszczają, osuszają i konserwują wyposażenie psa.

§ 35. Konie utrzymuje się w warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

§ 36. 1. Pomieszczenia dla koni muszą spełniać wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

2. Stajnie, budynki gospodarskie i ich wyposażenie oraz specjalistyczne środki transportu przeznaczone do transportu koni poddaje się dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji przynajmniej raz na kwartał oraz każdorazowo w razie potrzeby.

3. Boks, w którym utrzymuje się konia służbowego, wyściela się ściółką słomianą lub w przypadku wskazań wojskowego lekarza weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej – inną ściółką zamienną typu pellet lub trociny.

§ 37. Konie podkuwa się, a stan podkucia jest sprawdzany codziennie przed jazdą i po jeździe przez kandydata na żołnierza-jeźdźcę lub żołnierza-jeźdźcę.

§ 38. 1. Konie przed jazdą poi się, karmi i czyści. Jazdy nie wolno rozpoczynać wcześniej niż 1,5 godziny po nakarmieniu koni.

2. Nie używa się do jazdy koni chorych, koni zwolnionych przez wojskowego lekarza weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej ani koni wykazujących objawy chorobowe przed zbadaniem ich przez tego wojskowego lekarza weterynarii.

3. W razie zachorowania konia podczas jazdy kandydat na żołnierza-jeźdźcę lub żołnierz-jeździec udzielają mu pierwszej pomocy i zapewniają pomoc lekarsko-weterynaryjną. Szkolenia ze sposobu udzielania koniom pierwszej pomocy prowadzi wojskowy lekarz weterynarii, o którym mowa w ust. 2.

4. Po zakończeniu zajęć kandydat na żołnierza-jeźdźcę lub żołnierz-jeździec sprawdzają stan podkucia koni oraz stan rzędu i usuwają zauważone niedociągnięcia.

§ 39. Wymiar rzeczowy ściółki lub ściółki zamiennej na jeden boks w stajni lub budę dla psa wynosi:

- 1) dla psa służbowego i psa służbowego wycofanego z użycia – 5 kg słomy miesięcznie;
- 2) dla konia służbowego i konia służbowego wycofanego z użycia – dziennie:
 - a) 5 kg słomy,
 - b) 15 kg ściółki zamiennej, ściółki typu pellet, trociny lub innej ściółki przeznaczonej dla koni.

Rozdział 8

Zakres opieki lekarsko-weterynaryjnej nad psami służbowymi, psami kontraktowymi, końmi służbowymi, psami służbowymi wycofanymi z użycia, psami kontraktowymi wycofanymi z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej, i końmi służbowymi wycofanymi z użycia i tryb udzielania zgody na leczenie tych zwierząt w zakładach leczniczych dla zwierząt innych niż zakłady podległe Ministrowi Obrony Narodowej

§ 40. Psy służbowe, psy kontraktowe, psy służbowe wycofane z użycia i psy kontraktowe wycofane z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej, poddaje się następującym zabiegom według wskazań wojskowego lekarza weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej:

- 1) szczepieniom przeciwko chorobom zakaźnym;
- 2) zabiegom zwalczania pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych;
- 3) okresowym badaniom stanu zdrowia, których wyniki wpisuje się odpowiednio do dowodu tożsamości psa służbowego lub dowodu tożsamości psa kontraktowego oraz do książki ewidencji i przeglądów psów służbowych i kontraktowych;
- 4) innym zabiegom profilaktycznym;
- 5) leczeniu.

§ 41. 1. Zakres zabiegów profilaktycznych, którym poddawany jest pies służbowy kierowany do służby poza granicami państwa, określa wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej na podstawie zagrożeń występujących w rejonie operacji wojskowej.

2. Psa służbowego powracającego do kraju z rejonu operacji wojskowej poddaje się 14-dniowej kwarantannie i badaniu lekarsko-weterynaryjnemu. Kierunek i zakres badań określa wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej.

3. Po zakończeniu kwarantanny i przeprowadzeniu badania wojskowy lekarz weterynarii, o którym mowa w ust. 2, wydaje orzeczenie o zdolności psa do dalszego użycia w Siłach Zbrojnych.

§ 42. 1. Konie służbowe i konie służbowe wycofane z użycia poddaje się następującym zabiegom według wskazań wojskowego lekarza weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej:

- 1) szczepieniom przeciwko grypie;
- 2) szczepieniom przeciwko tężcowi;
- 3) szczepieniom przeciwko innym chorobom zakaźnym;
- 4) badaniu parazytologicznemu kału;
- 5) zabiegom zwalczania pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych;
- 6) okresowym badaniom stanu zdrowia, których wyniki wpisuje się do dowodu tożsamości konia służbowego oraz do książki ewidencji i przeglądów koni służbowych;
- 7) innym zabiegom profilaktycznym;
- 8) leczeniu.

2. Zabiegi profilaktyczne i lecznicze są wykonywane przez wojskowego lekarza weterynarii, o którym mowa w ust. 1, lub w przypadku zabiegów leczniczych – przez lekarza weterynarii z zakładu leczniczego dla zwierząt specjalizującego się w chorobach koni, innego niż zakład podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z którym dowódca jednostki wojskowej będący dysponentem środków budżetu państwa, w którego ewidencji są ujęte konie, zawarł umowę o opiekę lekarsko-weterynaryjną.

§ 43. 1. Zgodę na profilaktykę i leczenie psów służbowych, psów kontraktowych, koni służbowych, psów służbowych wycofanych z użycia, psów kontraktowych wycofanych z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej, lub koni służbowych wycofanych z użycia w zakładach leczniczych dla zwierząt innych niż podległe Ministrowi Obrony Narodowej wydaje dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę, po uzyskaniu akceptacji przez wojskowego lekarza weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej – na podstawie wniosku złożonego do tego dowódcy przez opiekuna zwierzęcia lub organizację.

2. Zgoda nie jest wymagana w nagłych przypadkach zagrożenia życia zwierzęcia, wymagających udzielenia natychmiastowej pomocy.

Rozdział 9

Sposób sprawowania nadzoru nad psami służbowymi, psami kontraktowymi, końmi służbowymi oraz psami służbowymi wycofanymi z użycia, psami kontraktowymi wycofanymi z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej, i końmi służbowymi wycofanymi z użycia

§ 44. Dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajdują się psy służbowe lub psy kontraktowe, przeprowadza raz na kwartał nadzór nad tymi zwierzętami obejmujący ocenę:

- 1) używania psa służbowego lub psa kontraktowego zgodnie z jego przeznaczeniem;
- 2) realizacji planu szkolenia doskonalącego przewodnika psa służbowego i psa służbowego oraz właściciela psa kontraktowego i psa kontraktowego;
- 3) zaopatrzenia przewodnika psa służbowego oraz właściciela psa kontraktowego w sprzęt i środki materiałowe potrzebne do realizacji zadań, prowadzenia szkolenia doskonalącego i uzupełniającego, żywienia i pielęgnacji psa;
- 4) stanu technicznego pomieszczeń dla psów służbowych oraz zaplecza gospodarczego.

§ 45. Dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajdują się psy służbowe wycofane z użycia lub psy kontraktowe wycofane z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej, lub osoba przez niego wyznaczona przeprowadzają dwa razy w roku nadzór nad tymi zwierzętami obejmujący ocenę kondycji, utrzymania, pielęgnacji i odżywienia.

§ 46. Dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajdują się konie służbowe, przeprowadza raz na kwartał nadzór nad tymi zwierzętami obejmujący ocenę:

- 1) używania konia służbowego zgodnie z jego przeznaczeniem;
- 2) realizacji planu szkolenia i treningu konia pod siodłem z założeniem, że musi on odbywać się minimum pięć dni w tygodniu dla każdego konia, z wyjątkiem tych koni, które zostały zwolnione przez wojskowego lekarza weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej;
- 3) wyposażenia koni w sprzęt do pielęgnacji i treningów jeździeckich;
- 4) doboru rzędu jeździeckiego oraz jego należytej konserwacji;
- 5) stanu podkucia konia.

§ 47. Dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajdują się konie służbowe wycofane z użycia, lub osoba przez niego wyznaczona przeprowadzają dwa razy w roku nadzór nad tymi zwierzętami obejmujący ocenę kondycji, utrzymania, pielęgnacji i odżywiania.

§ 48. 1. Wojskowy lekarz weterynarii wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, zgodnie z właściwością miejscową tego ośrodka, przeprowadza raz na kwartał kontrolę warunków utrzymania i używania psów służbowych i psów kontraktowych oraz dwa razy w roku kontrolę warunków utrzymania psów służbowych wycofanych z użycia i psów kontraktowych wycofanych z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej. W czasie kontroli sprawdza:

- 1) stan ewidencji psów, prawidłowość zapisów w książce ewidencji i przeglądów psów służbowych i kontraktowych oraz w dowodach tożsamości psa służbowego i dowodach tożsamości psa kontraktowego oraz zgodność stanu ewidencyjnego ze stanem faktycznym;
- 2) stan zdrowia psów;
- 3) stan pielęgnacji psów oraz stan wyposażenia w przedmioty do pielęgnacji;
- 4) stan pomieszczeń dla psów, warunki zdrowotne, stan wyposażenia pomieszczeń i utrzymanie porządku;
- 5) stan odżywiania psów, stosowane należności żywnościowe, warunki żywienia, stan zapasów karmy i jej jakość oraz warunki przechowywania;
- 6) warunki pracy psów oraz stan ekwipunku;
- 7) realizację szkolenia doskonalącego i uzupełniającego.

2. Do psów służbowych wycofanych z użycia oraz psów kontraktowych wycofanych z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej, nie ma zastosowania ust. 1 pkt 6 i 7.

3. Wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej każdorazowo po dokonaniu kontroli sporządza protokół kontroli i przedstawia go dowódcy jednostki wojskowej wraz z wnioskami o usunięcie nieprawidłowości oraz wpisuje uwagi pokontrolne do książki ewidencji i przeglądów psów służbowych i kontraktowych.

§ 49. 1. Wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej przeprowadza nie rzadziej niż raz na kwartał kontrolę warunków utrzymania i używania koni służbowych oraz dwa razy w roku kontrolę warunków utrzymania koni służbowych wycofanych z użycia. W czasie kontroli sprawdza:

- 1) stan ewidencyjny koni, prawidłowość zapisów w książce ewidencji i przeglądów koni służbowych i w dowodach tożsamości konia służbowego oraz zgodność stanu ewidencyjnego ze stanem faktycznym;
- 2) stan zdrowia koni;
- 3) stan pielęgnacji koni oraz stan wyposażenia w przedmioty do pielęgnacji;
- 4) stan pomieszczeń dla koni, warunki zdrowotne, stan wyposażenia pomieszczeń i utrzymanie porządku;
- 5) stan odżywiania koni, stosowane należności żywnościowe, warunki żywienia, stan zapasów paszy i jej jakość oraz warunki przechowywania;
- 6) stan podkucia koni;
- 7) warunki pracy koni, jakość, stan i dopasowanie rzędu jeździeckiego.

2. Do koni służbowych wycofanych z użycia nie ma zastosowania ust. 1 pkt 6 i 7.

3. Wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej każdorazowo po dokonaniu kontroli sporządza protokół kontroli i przedstawia go dowódcy jednostki wojskowej wraz z wnioskami o usunięcie nieprawidłowości oraz wpisuje uwagi pokontrolne do książki ewidencji i przeglądów koni służbowych.

Rozdział 10

Tryb odbierania psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia i konia służbowego wycofanego z użycia opiekunowi oraz organizacji

§ 50. 1. W celu zweryfikowania informacji wskazujących na wystąpienie okoliczności uzasadniających odebranie opiekunowi lub organizacji psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę, na wniosek wojskowego lekarza weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub osób, o których mowa w § 45 i § 47, powołuje komisję.

2. W skład komisji wchodzi co najmniej trzy osoby, w tym wojskowy lekarz weterynarii, o którym mowa w ust. 1.

3. Z prac komisji sporządza się protokół odebrania opiekunowi psa służbowego lub konia służbowego lub odebrania opiekunowi albo organizacji psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia. Protokół zatwierdza dowódca jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę.

4. Wzór protokołu odebrania opiekunowi psa służbowego lub konia służbowego lub opiekunowi albo organizacji psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia jest określony w załączniku nr 15 do rozporządzenia.

Rozdział 11

Sposób żywienia, wielkość normy wyżywienia dla psa służbowego, psa kontraktowego i konia służbowego oraz normy wyżywienia dla psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej, i konia służbowego wycofanego z użycia, w tym maksymalna wysokość normy w przypadku jej podwyższenia, jak również wysokość dziennej stawki pieniężnej na żywienie zwierząt

§ 51. Psy żywi się przeznaczonymi dla psów:

- 1) pełnoporcjowymi karmami dla zwierząt domowych;
- 2) paszami przeznaczonymi do szczególnych potrzeb żywieniowych oraz paszami leczniczymi – według wskazań wojskowego lekarza weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej.

§ 52. 1. Psy służbowe, psy kontraktowe, psy służbowe wycofane z użycia i psy kontraktowe wycofane z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej, żywi tylko opiekun lub osoba do tego przeszkolona.

2. Przed podaniem psom karmy kontroluje się jej wygląd i zapach.

3. Psy karmi się dwa razy dziennie o stałej porze w miejscu stałego wypoczynku lub zgodnie z nawykami żywieniowymi, chyba że wojskowy lekarz weterynarii właściwego miejscowo wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej zaleci inaczej.

4. Dzienną normę karmy dla psów dzieli się na dwie części, przy czym 1/3 normy dziennej podaje się nie krócej niż na godzinę przed rozpoczęciem pracy psa, a 2/3 normy – po zakończeniu pracy, po godzinnym odpoczynku.

5. Jeżeli pora karmienia koliduje z czasem pełnienia służby, opiekun karmi psa w innym dogodnym momencie.

6. Psom zapewnia się stały, nieograniczony dostęp do wody.

§ 53. 1. Norma wyżywienia dla psa służbowego, psa kontraktowego, psa służbowego wycofanego z użycia i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej, zapewnia pokrycie dziennego zapotrzebowania energetycznego zwierzęcia, a jej wielkość jest określona w tabelach nr 1 i 2 w załączniku nr 16 do rozporządzenia.

2. Maksymalna wysokość normy wyżywienia dla psa służbowego i psa kontraktowego, psa służbowego wycofanego z użycia i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej, w przypadku jej podwyższenia wynosi 130 % normy określonej w tabelach nr 1 i 2 w załączniku nr 16 do rozporządzenia.

§ 54. 1. Dzienna stawka pieniężna na żywienie psa służbowego oraz psa kontraktowego wynosi:

- 1) dla psa o wadze do 20 kg:
 - a) w okresie letnim – 9 zł,
 - b) w okresie zimowym – 13 zł,
 - c) któremu podwyższono normę wyżywienia:
 - w okresie letnim – 12 zł,
 - w okresie zimowym – 17 zł;
- 2) dla psa o wadze powyżej 20 kg:
 - a) w okresie letnim – 13 zł,
 - b) w okresie zimowym – 16 zł,
 - c) któremu podwyższono normę wyżywienia:
 - w okresie letnim – 17 zł,
 - w okresie zimowym – 21 zł.

2. Dzienna stawka pieniężna na żywienie psa służbowego wycofanego z użycia i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej, wynosi:

- 1) dla psa o wadze do 20 kg:
 - a) w okresie letnim – 7 zł,
 - b) w okresie zimowym – 10 zł,
 - c) któremu podwyższono normę wyżywienia:
 - w okresie letnim – 9 zł,
 - w okresie zimowym – 13 zł;
- 2) dla psa o wadze powyżej 20 kg:
 - a) w okresie letnim – 10 zł,
 - b) w okresie zimowym – 13 zł,
 - c) któremu podwyższono normę wyżywienia:
 - w okresie letnim – 13 zł,
 - w okresie zimowym – 17 zł.

3. Okres zimowy trwa od dnia 1 listopada do dnia 31 marca roku kalendarzowego, a okres letni – od dnia 1 kwietnia do dnia 31 października roku kalendarzowego.

§ 55. 1. Zasadniczą paszą dla koni jest owies i siano z dodatkiem witamin i mieszanek mineralnych oraz w razie konieczności mieszanek pełnoporcjowych, z uwzględnieniem norm wyżywienia dla konia służbowego i konia służbowego wycofanego z użycia określonych wymiarem rzeczowym w tabeli nr 1 i 2 w załączniku nr 17 do rozporządzenia. Dopuszcza się stosowanie gotowej, zbilansowanej karmy przemysłowej.

2. Konie karmi się regularnie, trzy razy dziennie o stałych porach.

3. Koniom podaje się trzy razy dziennie owies wraz z ustaloną ilością dodatku paszowego oraz mineralno-witaminowego do każdej porcji owsa oraz sól w formie lizawki.

4. Dzienną należność siana dla konia dzieli się na 3 części w stosunku 1 : 1 : 4, przy czym mniejsze porcje siana podaje się koniom rano i w południe przed pojeniem, a większą porcję – po napojeniu i po zjedzeniu owsa.

5. Konia po nakarmieniu owsem nie używa się do pracy wcześniej niż po upływie 1,5 godziny.

6. Jeżeli pora karmienia konia służbowego koliduje z czasem pełnienia służby, opiekun karmi zwierzę w innym dogodnym momencie.

7. Koniom zapewnia się nieograniczony dostęp do wody.

§ 56. 1. Wielkość normy wyżywienia dla konia służbowego i konia służbowego wycofanego z użycia jest określona w tabeli nr 3 w załączniku nr 16 do rozporządzenia.

2. Dzienna stawka pieniężna na wyżywienie konia służbowego wynosi 100 zł.

3. Dzienna stawka pieniężna na wyżywienie konia służbowego wycofanego z użycia wynosi 75 zł.

4. Dzienna stawka pieniężna dla konia, któremu podwyższono normę wyżywienia, wynosi dla:

- 1) konia służbowego – 125 zł;
- 2) konia służbowego wycofanego z użycia – 94 zł.

5. Maksymalna wysokość normy wyżywienia dla konia służbowego i konia służbowego wycofanego z użycia w przypadku jej podwyższenia może wynosić 125 % normy określonej w tabeli nr 3 w załączniku nr 16 do rozporządzenia.

Rozdział 12

Tryb przyznawania, wypłacania oraz zwrotu ryczałtu na pokrycie kosztów wyżywienia psa służbowego, psa kontraktowego lub konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia i konia służbowego wycofanego z użycia, a także sposób ustalania wysokości tego ryczałtu

§ 57. 1. Ryczałt na pokrycie kosztów wyżywienia psa służbowego, psa kontraktowego lub konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej, i konia służbowego wycofanego z użycia przyznaje się opiekunowi zwierzęcia lub organizacji na podstawie wniosku złożonego do dowódcy jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę.

2. Ryczałt wypłaca się co miesiąc z góry, przy czym w pierwszym miesiącu sprawowania opieki – nie później niż w dniu rozpoczęcia żywienia zwierzęcia, a w kolejnych miesiącach – nie później niż w pierwszym dniu roboczym danego miesiąca.

§ 58. 1. Wysokość ryczałtu na pokrycie kosztów wyżywienia psa służbowego i psa kontraktowego ustala się, mnożąc liczbę dni w danym miesiącu kalendarzowym przez dzienną stawkę pieniężną, o której mowa w § 54 ust. 1.

2. Wysokość ryczałtu na pokrycie kosztów wyżywienia psa służbowego wycofanego z użycia i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej ustala się, mnożąc liczbę dni w danym miesiącu kalendarzowym przez dzienną stawkę pieniężną, o której mowa w § 54 ust. 2.

3. Wysokość ryczałtu na pokrycie kosztów wyżywienia konia służbowego i konia służbowego wycofanego z użycia ustala się, mnożąc liczbę dni w danym miesiącu kalendarzowym przez dzienną stawkę pieniężną, o której mowa w § 56 ust. 2 i 3.

§ 59. Zwrot nadpłaconego ryczałtu, o którym mowa w § 58, powstały z przyczyn, o których mowa w art. 259 ust. 6 ustawy, następuje na wniosek dowódcy jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę.

§ 60. Wypłata ryczałtu, o którym mowa w § 58, i egzekucja jego zwrotu są realizowane przez dysponenta środków budżetu państwa właściwego dla jednostki wojskowej, na której stanie znajdują się psy służbowe, psy kontraktowe lub konie służbowe, psy służbowe wycofane z użycia, psy kontraktowe wycofane z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w jednostce wojskowej, i konie służbowe wycofane z użycia.

Rozdział 13

Tryb pokrywania kosztów zabiegów profilaktycznych, leczenia psa służbowego, psa kontraktowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej, lub konia służbowego wycofanego z użycia, w tym kosztów produktów leczniczych

§ 61. 1. Koszty zabiegów profilaktycznych i leczenia psa służbowego, psa kontraktowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej, lub konia służbowego wycofanego z użycia, w tym koszty produktów leczniczych, w przypadku zabiegów wykonywanych w zakładach leczniczych dla zwierząt innych niż podległe Ministrowi Obrony Narodowej pokrywa się na podstawie wniosku o zwrot poniesionych kosztów z tytułu opieki lekarsko-weterynaryjnej, składanego przez opiekuna zwierzęcia lub organizację do dowódcy jednostki wojskowej, na której stanie znajduje się zwierzę.

2. Do wniosku dołącza się fakturę za wykonane zabiegi i przeprowadzone leczenie.

3. Wniosek podlega weryfikacji przez wojskowego lekarza weterynarii sprawującego opiekę lekarsko-weterynaryjną nad zwierzęciem pod kątem zasadności wykonanych zabiegów profilaktycznych i przeprowadzonego leczenia, a następnie jest przekazywany do właściwego dysponenta środków budżetu państwa w celu realizacji płatności.

Rozdział 14

Przepis końcowy

§ 62. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia⁸⁾.⁹⁾

⁸⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 18 stycznia 2024 r.

⁹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie używania psów i koni w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 2456), które utraciło moc z dniem 24 października 2023 r. zgodnie z art. 821 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305 oraz z 2023 r. poz. 347, 641, 1615, 1834 i 1872).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 12 stycznia 2024 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 16)

Załącznik nr 1

WZÓR

(wym. 110 × 80 mm)

OZNACZENIE (NAZWA)
JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ WŁAŚCIWEJ
DO PROWADZENIA SZKOLENIA KANDYDATÓW
NA PRZEWODNIKÓW PSÓW SŁUŻBOWYCH

UPOWAŻNIENIE

DO WYKONYWANIA CZYNNOŚCI Z UŻYCIEM PSA SŁUŻBOWEGO

miejsowość, rok

**UPOWAŻNIENIE DO WYKONYWANIA CZYNNOŚCI
Z UŻYCIEM PSA SŁUŻBOWEGO**

 Nr

Imię

Nazwisko

[illegible]

Decyzją komisji egzaminacyjnej powołanej rozkazem

(oznaczenie funkcji: kierownik/dowódca oraz oznaczenie (nazwa) jednostki organizacyjnej właściwej do prowadzenia szkolenia)

nr z dnia

przyznano prawo do wykonywania czynności
z użyciem psa służbowego

w specjalności

UPOWAŻNIENIE WAŻNE DO

mp.

(stopień, imię i nazwisko przewodniczącego komisji egzaminacyjnej)

(stopień, imię i nazwisko kierownika/dowódcy
jednostki organizacyjnej)

WZÓR

(wym. 210 × 297 mm)

**OZNACZENIE (NAZWA) JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ WŁAŚCIWEJ
DO PROWADZENIA SZKOLENIA PSA SŁUŻBOWEGO****ATEST PSA SŁUŻBOWEGO NR**

Komisja powołana rozkazem

.....
(oznaczenie funkcji: kierownik/dowódca oraz oznaczenie (nazwa) jednostki organizacyjnej
właściwej do prowadzenia szkolenia psa służbowego)

nr z dnia

dokonała oceny sprawności użytkowej psa służbowego w specjalności

.....

Nazwa psa, nr ewidencyjny:

Imię i nazwisko przewodnika:

Pies może być używany do:

Atest ważny do

Podpisy komisji

Przewodniczący: Członkowie:

.....
.....

mp.

miejscowość, dn.

WZÓR

(wym. 110 × 80 mm)

*OZNACZENIE (NAZWA)
JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ WŁAŚCIWEJ
DO PROWADZENIA SZKOLENIA WŁAŚCICIELI
PSÓW KONTRAKTOWYCH*

UPOWAŻNIENIE
DO WYKONYWANIA CZYNNOŚCI
Z UŻYCIEM PSA KONTRAKTOWEGO

miejscowość, rok

UPOWAŻNIENIE DO WYKONYWANIA CZYNNOŚCI
Z UŻYCIEM PSA KONTRAKTOWEGO

Nr

Imię

Nazwisko

PESEL																	
-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Decyzją komisji egzaminacyjnej powołanej rozkazem

.....
(oznaczenie funkcji: kierownik/dowódca oraz oznaczenie (nazwa) jednostki organizacyjnej
właściwej do prowadzenia szkolenia)

nr z dnia

przyznano prawo do wykonywania czynności
z użyciem psa kontraktowego

w specjalności

UPOWAŻNIENIE WAŻNE DO

mp.

.....
(stopień, imię i nazwisko przewodniczącego
komisji egzaminacyjnej)

.....
(stopień, imię i nazwisko kierownika/dowódcy
jednostki organizacyjnej)

WZÓR

(wym. 210 × 297 mm)

**OZNACZENIE (NAZWA) JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ
WŁAŚCIWEJ DO PROWADZENIA SZKOLENIA PSA KONTRAKTOWEGO**

ATEST PSA KONTRAKTOWEGO NR

Komisja powołana rozkazem

.....
(oznaczenie funkcji: kierownik/dowódca oraz oznaczenie (nazwa) jednostki organizacyjnej
właściwej do prowadzenia szkolenia psa kontraktowego)

nr z dnia

dokonała oceny sprawności użytkowej psa kontraktowego w specjalności

.....

Nazwa psa, nr ewidencyjny:

Imię i nazwisko właściciela:

Pies może być używany do:

Atest ważny do

Podpisy komisji

Przewodniczący: Członkowie:

.....

.....

mp.

miejsowość, dn.

WZÓR

ZATWIERDZAM

.....
(dowódca jednostki wojskowej)
data
mp.

PROTOKÓŁ ZDAWCZO-ODBIORCZY PSA SŁUŻBOWEGO NR

Komisja w składzie: przewodniczący (stopień, imię i nazwisko), członkowie: 1) (stopień, imię i nazwisko), 2) (stopień, imię i nazwisko), 3) (stopień, imię i nazwisko)

zgodnie z rozkazem nr z dnia przekazała w dniu przedstawicielowi/przewodnikowi* (stopień, imię i nazwisko)

z jednostki wojskowej upoważnionemu przez niżej wymienione psy.

Lp.	Nazwa, płeć psa	Rok urodzenia, nr ewidencyjny (nr mikroczipu)	Opis: maść, znaki szczególne, rasa	Uwagi dot. stanu, kondycji, pielęgnacji oraz zdrowia
1	2	3	4	5

Z psami przekazano następujące dokumenty i wyposażenie:

Przyjmujący:
Przewodniczący:
Członkowie: 1)
2)
3)

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

ZATWIERDZAM

.....
(dowódca jednostki wojskowej)
data

mp.

PROTOKÓŁ ZDAWCZO-ODBIORCZY KONIA SŁUŻBOWEGO NR

Komisja w składzie:
(stopień, imię i nazwisko)

zgodnie z rozkazem nr z dnia przekazała w dniu przedstawicielowi
(stopień, imię i nazwisko)

z jednostki wojskowej upoważnionemu przez niżej wymienione konie.

Lp.	Nazwa, płeć konia	Rok urodzenia, numer i data wydania unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego, nr identyfikacyjny, nr transpondera	Opis: maść, odmiany, oznaki, znaki szczególne, pochodzenie lub rasa	Uwagi dot. stanu, kondycji, pielęgnacji, podkucia oraz zdrowia
1	2	3	4	5

Z końmi przekazano następujące dokumenty i wyposażenie:
.....

Przyjmujący:

Przewodniczący:
Członkowie: 1)
2)
3)

WZÓR

ZATWIERDZAM

.....
(dowódca jednostki wojskowej)

data

mp.

Egz. nr

PROTOKÓŁ

WYCOFANIA PSA SŁUŻBOWEGO Z UŻYCIA

W SIŁACH ZBROJNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ NR

Komisja w składzie:

przewodniczący: 1)
(stopień, imię i nazwisko)członkowie: 2)
(stopień, imię i nazwisko)3)
(stopień, imię i nazwisko)

wnosi o wycofanie z użycia psa służbowego o nazwie,
nr ewidencyjny, nr mikroczipu,
o specjalności, kategoria zdrowia,
z jednostki wojskowej, będącego pod opieką przewodnika

1. Przyczyny wycofania psa służbowego:

- a) orzeczenie komisji atestacyjnej
b) orzeczenie lekarsko-weterynaryjne

2. Wnioski komisji:
.....

Podpisy komisji:

przewodniczący 1)

członkowie 2)

3)

.....
(miejscowość, data)

WZÓR

PROTOKÓŁ

PADNIĘCIA ZWIERZĘCIA SŁUŻBOWEGO

W dniu r. o godz. na podstawie rozkazu dziennego nr

Dowódcy Jednostki Wojskowej nr z dnia komisja w składzie:

.....
(stopień, imię i nazwisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko)

dokonała oględzin zwłok psa/konia* służbowego o nazwie, nr ewidencyjny,
nr mikroczipu/transpondera*, wiek, maść (odmiany i oznaki),
padłego w dniu

Komisja stwierdziła identyczność zwłok z danymi ewidencyjnymi.

Śmierć zwierzęcia nastąpiła na skutek

.....

Zwłoki zwierzęcia zostały przekazane w celu utylizacji do (wskazać uprawniony podmiot):

.....

* Niepotrzebne skreślić.

Podpisy komisji

Przewodniczący:

Członkowie:

.....

.....

.....

.....

WZÓR

.....
mp......
(miejscowość, data)**KARTA TESTU WARTOŚCI UŻYTKOWEJ KONIA****NR**

(nazwa, rok urodzenia, numer i data wydania unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego,

nr identyfikacyjny, nr transpondera)

Lp.	KRYTERIUM		PUNKTACJA
1	Zachowanie się konia	w czasie pracy z ziemi	
2		podczas codziennej pielęgnacji	
3		w czasie przygotowania do zajęć (siodłanie itp.)	
4		na padoku	
SUMA			.../4
1	Brak narowów	tkanie	
2		łykanie	
3		kopanie	
4		kąsanie	
5		chodzenie po boksie	
6		heblowanie	
SUMA			.../6
1	Ujeżdżenie	podporządkowanie się konia jeźdźcowi	
2		reakcje na pomoce jeździeckie	
3		poprawność chodów	
4		reakcja na podłoże (np. kałuże, rozciągnięte kable, pasy na jezdni)	
SUMA			.../4
1	Musztra kawalerii*	zachowanie się w szyku	
2		zwroty, czesanie, przecinanie się itp.	
3		reakcja na szablę i lancę	
SUMA			.../3

1	Czynniki zewnętrzne*	ruch uliczny	
2		salwy armatnie i karabinowe	
3		muzyka	
4		reakcja na wiwatujący tłum, skupiska ludzi, demonstracje itp.	
SUMA			.../4
		RAZEM	.../21

Punktacja:

- koń spełnia kryterium – 1 pkt,
- koń nie spełnia kryterium – 0 pkt.

Ocena:

- 0–11 pkt – koń niezdatny do użycia w Szwadronie Kawalerii Wojska Polskiego,
- 12–21 pkt – koń zdatny do użycia w Szwadronie Kawalerii Wojska Polskiego.

* Niespełnienie większości kryteriów z danej grupy dyskwalifikuje konia z użycia w Szwadronie Kawalerii Wojska Polskiego.

Uwagi komisji dotyczące oceny testu wartości użytkowej konia:

.....

Podpisy komisji

Przewodniczący:

Członkowie: 1)

2)

Załącznik nr 10

WZÓR

ZATWIERDZAM

Egz. nr

.....
(dowódca jednostki wojskowej)
data

mp. **PROTOKÓŁ WYCOFANIA KONIA SŁUŻBOWEGO Z UŻYCIA
W SIŁACH ZBROJNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ NR**

Komisja w składzie:

- przewodniczący
(stopień, imię i nazwisko)
- członkowie: 1)
(stopień, imię i nazwisko)
- 2)
(stopień, imię i nazwisko)
- 3)
(stopień, imię i nazwisko)

wnioskuje o wycofanie niżej wymienionego(-nych) konia/koni służbowego(-wych) z użycia w jednostce wojskowej

Nazwa, płeć, rok urodzenia, numer i data wydania unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego, nr identyfikacyjny, nr transpondera, lp. książki ewidencji koni	Przyczyna nieprzydatności, wniosek komisji co do dalszego postępowania z koniem służbowym	Uwagi
1	2	3

Przewodniczący komisji:

Członkowie komisji:

-
- 1)
2)
3)

WZÓR

.....
(pieczęć nagłówkowa jednostki wojskowej)

**KONTRAKT NA POZYSKANIE PSA KONTRAKTOWEGO DO UŻYCIA
W SIŁACH ZBROJNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ NR**

W dniu W
(data) (miejscowość)

między:

1),
(jednostka wojskowa pozyskująca psa kontraktowego)

zwaną dalej „jednostką wojskową”,

reprezentowaną przez, zwanego(-ną) dalej „dowódcą”,

a

2) Panem/Panią,
(stopień, imię i nazwisko)

pełniącym(-cą) czynną służbę wojskową na stanowisku służbowym,
(nazwa stanowiska służbowego)

zamieszkałym(-łą),
(dokładny adres zameldowania i adres zamieszkania, o ile jest inny niż adres zameldowania)

zwanym(-ną) dalej „żołnierzem”,

właścicielem psa,
(nazwa psa)

urodzonego,
(rok urodzenia psa)

rasa:,

płeć:,

specjalność:,

zwanego dalej „psem kontraktowym”,

zawarty został kontrakt na pozyskanie psa kontraktowego do użycia w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „Siłami Zbrojnymi”, o następującej treści:

§ 1

Pies kontraktowy będzie używany w Siłach Zbrojnych przez okres lat, miesięcy, dni, to jest od dnia do dnia

§ 2

Żołnierz jest opiekunem psa kontraktowego.

§ 3

Żołnierz oświadcza, że przed zawarciem niniejszego kontraktu zapoznał się z przepisami normującymi używanie psów kontraktowych w Siłach Zbrojnych, zamieszczonymi w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825, 1014 i 1080), w aktach wykonawczych do tej ustawy i aktach prawa wewnętrznego obowiązujących w Ministerstwie Obrony Narodowej, dotyczącymi użycia psów kontraktowych w Siłach Zbrojnych oraz określającymi prawa i obowiązki opiekuna psa kontraktowego w czasie trwania kontraktu na pozyskanie psa kontraktowego do użycia w Siłach Zbrojnych.

§ 4

Kontrakt sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron, oraz dołączono do ewidencji psa kontraktowego.

mp.

.....
(podpis żołnierza)

.....
(podpis dowódcy jednostki wojskowej)

WZÓR

(wymiary 210 × 297 mm)

**DOWÓD TOŻSAMOŚCI
PSA SŁUŻBOWEGO**

Nazwa psa

Nr ewidencyjny / nr mikroczipu

Data urodzenia

– 2 –

1. Specjalność
2. Rasa, maść, znaki szczególne
.....
3. Data zakupu
4. Cena zakupu (słownie)
.....
5. Hodowca
6. Wartość psa po szkoleniu (słownie)
.....
7. Numer i data ważności atestu:
 1.
 2.
 3.
 4.
 5.

.....
(mp.)

.....
(imię i nazwisko wystawiającego dowód tożsamości)

– 3 –

8. Używanie psa w wojsku

[illegible]

– od 4 do 10 –

9. Szczepienia ochronne i inne zabiegi profilaktyczne

[illegible]

– od 11 do 13 –

10. Badania diagnostyczne i laboratoryjne

[illegible]

– od 14 do 25 –

11. Przebyte choroby

[illegible]

– od 26 do 28 –

12. Badania okresowe i kategoria

[illegible]

– od 29 do 30 –

13. Kursy specjalistyczne i szkolenia uzupełniające

[illegible]

– 31 –

14. Ubycie z wojska (data i nr rozkazu oraz przyczyna wycofania z użycia, padnięcia, bezzwłocznego uśmiercenia itp.)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

WZÓR

(wymiary 210 × 297 mm)

**DOWÓD TOŻSAMOŚCI
PSA KONTRAKTOWEGO**

Nazwa psa

Nr ewidencyjny / nr mikroczipu

Data urodzenia

- 2 -

1. Specjalność

2. Rasa, maść, znaki szczególne

.....

3. Właściciel psa kontraktowego

4. Numer i data ważności atestu:

1.

2.

3.

4.

5.

.....

(mp.)

.....

(imię i nazwisko wystawiającego dowód tożsamości)

– 3 –

5. Używanie psa w wojsku

[illegible]

– od 4 do 10 –

6. Szczepienia ochronne i inne zabiegi profilaktyczne

[illegible]

– od 11 do 13 –

7. Badania diagnostyczne i laboratoryjne

[illegible]

– od 14 do 25 –

8. Przebyte choroby

[illegible]

– od 26 do 28 –

9. Badania okresowe i kategoria

[illegible]

– od 29 do 30 –

10. Kursy specjalistyczne i szkolenia uzupełniające

[illegible]

– 31 –

11. Ubycie z wojska (data i nr rozkazu oraz przyczyna wycofania z użycia, padnięcia, bezzwłocznego uśmiercenia itp.).

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

WZÓR

(wymiary 210 × 148 mm)

DOWÓD TOŻSAMOŚCI KONIA SŁUŻBOWEGO**Nazwa konia****Nr identyfikacyjny****Nr transpondera**

1. Nazwa konia
2. Nr identyfikacyjny
3. Nr transpondera
4. Nr i data wydania unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego
.....
5. Rok urodzenia
6. Płeć
7. Maść, odmiany i oznaki
8. Rasa, pochodzenie
9. Data zakupu
10. Sprzedawca
11. Cena zakupu (słownie)
12. Adnotacje o przeszacowaniu wartości konia
.....

.....
(mp.)

.....
(podpis wystawiającego dowód tożsamości)

13. Używanie konia w wojsku

Nazwa jednostki	Przybył (data i nr rozkazu)	Ubył (data i nr rozkazu)	Podpis prowadzącego ewidencję	Uwagi
1	2	3	4	5

Str. 3

14. Pomiary konia

Data	Wzrost	Obwód nadpęcia	Obwód klatki piersiowej	Rozmiar podków		Uwagi
				przednich	tylnych	
1	2	3	4	5	6	7

Str. 4

15. Szczepienia ochronne i inne zabiegi profilaktyczne

Data	Rodzaj szczepienia/zabiegu	Użyty środek, termin następnego szczepienia/zabiegu	Podpis lekarza weterynarii
1	2	3	4

16. Przebyte choroby

Od – do	Rozpoznanie choroby	Wynik leczenia i stopień utraty przydatności do użycia	Podpis lekarza weterynarii
1	2	3	4

Str. 26–30

17. Ubycie z wojska (data i nr rozkazu oraz przyczyna wycofania z użycia, padnięcia, bezzwłocznego uśmiercenia itp.)

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

Str. 31

WZÓR

„ZATWIERDZAM”

.....

PROTOKÓŁ

ODEBRANIA OPIEKUNOWI PSA SŁUŻBOWEGO LUB KONIA SŁUŻBOWEGO*
LUB OPIEKUNOWI ALBO ORGANIZACJI PSA SŁUŻBOWEGO WYCOFANEGO Z UŻYCIA
LUB KONIA SŁUŻBOWEGO WYCOFANEGO Z UŻYCIA*

W dniu r. zgodnie z rozkazem nr z dnia r.
komisja w składzie:

1. przewodniczący:
(stopień, imię i nazwisko)

2. członkowie:
(stopień, imię i nazwisko)

dokonała odebrania psa/konia* służbowego o nazwie:

nr ewidencyjny*:, nr mikroczipu/transpondera*:

rasy:, maści*:

nr unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego*:

opiekunowi:
(stopień, imię i nazwisko)

z miejsca przebywania:

i przekazała nowemu opiekunowi:
(stopień, imię i nazwisko)

do miejsca przebywania:

Przyczyna odebrania psa/konia* służbowego oraz inne uwagi:

.....

Przekazana dokumentacja*:

.....

.....
(podpis opiekuna oddającego psa/konia*)

.....
(podpis opiekuna przyjmującego psa/konia*)

Podpisy komisji:

* Niepotrzebne skreślić.

Wykonano w egz.
Rozesłano wg rozdzielnika.

WIELKOŚĆ NORMY WYŻYWIENIA DLA PSA SŁUŻBOWEGO, PSA KONTRAKTOWEGO, PSA SŁUŻBOWEGO WYCOFANEGO Z UŻYCIA I PSA KONTRAKTOWEGO WYCOFANEGO Z UŻYCIA, KTÓRY PRZEZ OKRES CO NAJMNIEJ 5 LAT TRWANIA KONTRAKTU BYŁ UŻYWANY W JEDNOSTCE WOJSKOWEJ

Tabela nr 1. Norma żywienia dla psa służbowego i psa kontraktowego

Wielkość normy żywienia								
Masa psa [kg]	Norma żywienia [kcal]		Masa psa [kg]	Norma żywienia [kcal]		Masa psa [kg]	Norma żywienia [kcal]	
	okres letni	okres zimowy		okres letni	okres zimowy		okres letni	okres zimowy
5	440	528	26	1500	1800	47	2350	2820
6	500	600	27	1545	1854	48	2385	2862
7	560	672	28	1590	1908	49	2420	2904
8	620	744	29	1630	1956	50	2455	2946
9	680	816	30	1670	2004	51	2490	2988
10	730	876	31	1710	2052	52	2525	3030
11	790	948	32	1750	2100	53	2560	3072
12	840	1008	33	1790	2148	54	2595	3114
13	890	1068	34	1830	2196	55	2630	3156
14	940	1128	35	1870	2244	56	2665	3198
15	990	1188	36	1910	2292	57	2700	3240
16	1040	1248	37	1950	2340	58	2735	3282
17	1090	1308	38	1990	2388	59	2770	3324
18	1140	1368	39	2030	2436	60	2805	3366
19	1185	1422	40	2070	2484	61	2840	3408
20	1230	1476	41	2110	2532	62	2875	3450
21	1275	1530	42	2150	2580	63	2910	3492
22	1320	1584	43	2190	2628	64	2945	3534
23	1365	1638	44	2230	2676	65	2980	3576
24	1410	1692	45	2270	2724	–	–	–
25	1455	1746	46	2310	2772	–	–	–

Tabela nr 2. Norma wyżywienia dla psa służbowego wycofanego z użycia i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w jednostce wojskowej

Wielkość normy wyżywienia								
Masa psa [kg]	Norma wyżywienia [kcal]		Masa psa [kg]	Norma wyżywienia [kcal]		Masa psa [kg]	Norma wyżywienia [kcal]	
	okres letni	okres zimowy		okres letni	okres zimowy		okres letni	okres zimowy
5	400	480	26	1280	1536	47	1900	2280
6	450	540	27	1310	1572	48	1925	2310
7	500	600	28	1340	1608	49	1950	2340
8	550	660	29	1370	1644	50	1975	2370
9	600	720	30	1400	1680	51	2000	2400
10	650	780	31	1430	1716	52	2025	2430
11	700	840	32	1460	1752	53	2050	2460
12	750	900	33	1490	1788	54	2075	2490
13	800	960	34	1520	1824	55	2100	2520
14	850	1020	35	1550	1860	56	2125	2550
15	900	1080	36	1580	1896	57	2150	2580
16	950	1140	37	1610	1932	58	2200	2640
17	1000	1200	38	1640	1968	59	2225	2670
18	1040	1248	39	1670	2004	60	2250	2700
19	1070	1284	40	1700	2040	61	2275	2730
20	1100	1320	41	1730	2076	62	2300	2760
21	1130	1356	42	1760	2112	63	2325	2790
22	1160	1392	43	1790	2148	64	2350	2820
23	1190	1428	44	1810	2172	65	2375	2850
24	1220	1464	45	1840	2208	–	–	–
25	1250	1500	46	1870	2244	–	–	–

WIELKOŚĆ NORMY WYŻYWIENIA DLA KONIA SŁUŻBOWEGO I KONIA
SŁUŻBOWEGO WYCOFANEGO Z UŻYCIA

Tabela nr 3. Norma wyżywienia dla konia służbowego i konia służbowego wycofanego z użycia

Lp.	Masa ciała konia kg	Wielkość normy wyżywienia [kcal]	
		dla konia służbowego	dla konia służbowego wycofanego z użycia
1	500	25 500	22 000
2	550	39 000	24 200
3	600	42 600	26 400
4	650	46 100	28 600
5	700 i powyżej	49 700	30 800

WYMIAR RZECZOWY NORMY WYŻYWIENIA DLA KONIA SŁUŻBOWEGO I KONIA SŁUŻBOWEGO WYCOFANEGO Z UŻYCIA

Tabela nr 1. Wymiar rzeczowy normy wyżywienia dla konia służbowego

Lp.	Nazwa artykułu	Ilość dzienna w gramach
1	Otręby pszenne	500
2	Siemię lniane	100
3	Marchew	1000
4	Sól lizawka	30
5	Owies	5000
6	Siano	14 000
7	Słoma	12 000
8	Mieszanki pełnoporcjowe	1000
9	Dodatki paszowe	100

Tabela nr 2. Wymiar rzeczowy normy wyżywienia dla konia służbowego wycofanego z użycia

Lp.	Nazwa artykułu	Ilość dzienna w gramach
1	Otręby pszenne	375
2	Siemię lniane	100
3	Marchew	750
4	Sól lizawka	30
5	Owies	3750
6	Siano	8000
7	Słoma	9000
8	Mieszanki pełnoporcjowe	według potrzeb
9	Dodatki paszowe	według potrzeb